

Reisverslag Colombia

2 t/m 20 december 2013

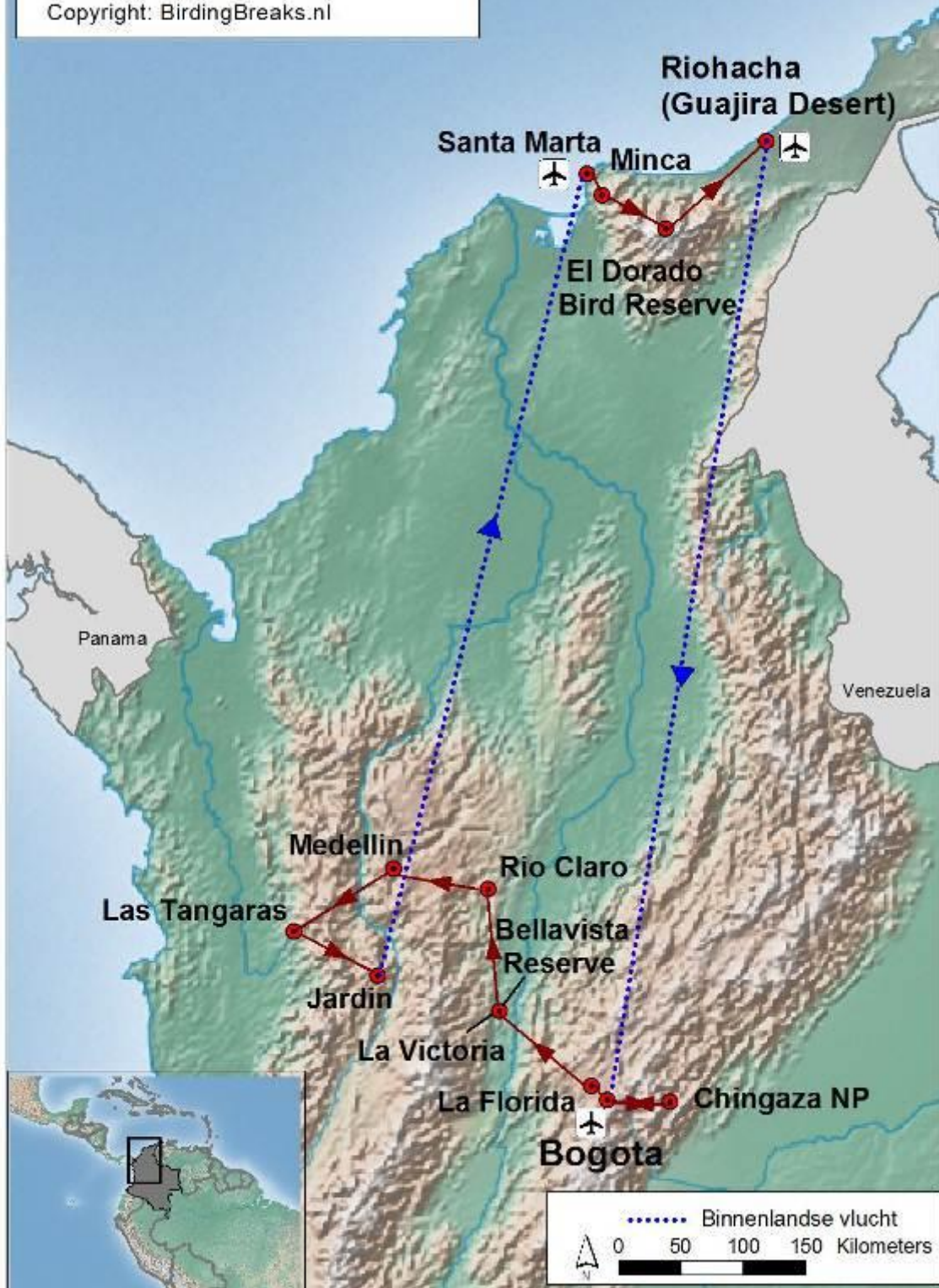

Georganiseerd door:

Reisroute Colombia

Copyright: BirdingBreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – maandag 2/12 Amsterdam – Bogota

We verzamelden om 09:00 bij de incheckbalie van KLM op Schiphol om met vlucht KL 0757 om 11:25 naar Panama City te vliegen. In het vliegtuig was er voldoende tijd om alvast wat boeken door te nemen zoals de zojuist verschenen Birdwatching in Colombia door Jurgen Beckers en Pablo Florez. Mooie timing ook! Net op tijd kunnen bemachtigen bij de stand van Birdsounds op de SOVON dag in Ede afgelopen zaterdag. Prima dus die 11 uur vliegen! Na de overstap in Panama City is het nog 2 uur vliegen naar Bogota. Hier stond onze chauffeur ons al op te wachten en nadat we allen wat geld hadden gewisseld reden we naar het hotel.

De volgende ochtend vertrekken we heel vroeg in 4 jeeps naar Chingaza NP, een park op c 1,5 rijden van de stad. Het is een cloudforest reservaat met als doelsoorten Brown-breasted Parakeet, Pale-bellied Tapaculo en Rufous-browed Conebill. Het geheel ligt tussen 2600 en 3200 m hoogte, ben benieuwd!

Dag 2 – dinsdag 3/12 Chingaza National Park

In het donker langs de weg ontbijten we met arepa's en soep (of was het toch thee) van suikerriet, we zijn onderweg naar het Chingaza National Park waar we de gehele dag zullen vogelen. Het is een echt nevelwoud met dikke bemoste takken en bromelia's, heerlijk om weer in Zuid-Amerika te vogelen! Onderweg zagen we Powerful Woodpecker, Black-tailed Trainbearer en Mountain Cacique. De hoogte merk je meteen, als je uit de jeep stapt en een stukje omhoog loopt is het happen naar adem. We zitten op bijna 3000m. Al snel komt dan ook de vraag waarom we naar boven lopen en niet naar beneden...goede vraag inderdaad. Maar eerst horen we een Mattoral Tapaculo die onze gids Andres aan ons wil laten zien. De vogel roept van vlak langs de weg maar om 'm te zien te krijgen is een ander verhaal. Tapaculo's blijven in dichte begroeiing zitten maar uiteindelijk lukt het (vrijwel) iedereen om de vogel redelijk te zien te krijgen. Maar op zo'n eerste dag is alles nieuw dus we spreiden de aandacht. We rijden een stukje omhoog en er worden parkieten overvliegend gezien. Snel eruit dus en kijken of de vogels ergens geland zijn, we zoeken natuurlijk de endemische Brown-breasted Parakeet. Al snel zien we de vogels zitten in een paar kale takken, het zijn Brown-breasted Parakeets! Goed nieuws want we waren wat aan de late kant voor de soort, de beste tijd is bij het krieken van de dag als de vogels hun slaapplaats verlaten. Al snel werden andere soorten gezien en konden we gedurende de ochtend genieten van Black-capped en White-throated Tyrannulet, Blue-throated Starfrontlet, Coppery-bellied en Glowing Puffleg, Black-billed Mountain-Toucan, Ash-colored en Spillmann's Tapaculo (beiden alleen gehoord), Agile Tit-Tyrant, Smoky Bush-Tyrant, Rufous-breasted en Brown-backed Chat-Tyrant, Barred Becard, Rufous Wren en Superciliated en Black-headed Hemispingus, een mooie lijst! Op het wat hoger gelegen deel vonden we de endemische Golden-fronted Whitestart, Hooded en Buff-breasted Mountain-Tanagers, Rufous-browed Conebill (endem), Bluish Flowerpiercer en Pale-naped en Slaty Brush-Finch. Soms werd het zicht ontnomen als een wolk binnendreef en later op de dag begon het zachtjes te miezeren. We keerden terug naar Bogota en bedankten de chauffeurs toen we nabij Bogota weer instapten in onze personenbus. Een prachtige dag en mooi begin van de reis.

Dag 3 – woensdag 4/12 La Florida - Victoria

Vroeg vertrek vanuit ons hotel (we zouden er aan gewend raken) om met het eerste licht bij het vogelgebied La Florida te zijn. Dit park bevindt zich aan de rand van Bogota en na c 30 minuten rijden waren we gearriveerd. Vroeg vertrek is overigens een goed idee want de ochtendspits in Bogota is stevig! Veel fietsers ook trouwens, maar geen aparte fietspaden. Het hek van het reservaat was nog niet open maar de 'guard' was snel gevonden. Het is een mooi waterrijk reservaat met een paar endemen zoals Apolinar's Wren, Bogota Rail en Silvery-throated Spinetail. Het half open landschap bracht ook Amerikaanse zangvogels zoals Tennessee en Blackpoll Warbler, leuke bonussen. Aangekomen bij de rand van het meer zagen we al snel Yellow-hooded Blackbird, Common Gallinule en de eerste van de doelsoorten, de Bogota Rail! De vogel liet zich goed zien tussen het oude riet. De Apolinar's Wren wilde niet meewerken maar er was een hoop ander moois te zien zoals Solitary en Spotted Sandpiper, Spot-flanked Gallinule, Least Grebe en Subtropical Doradito. De volgende stop was voor Silvery-throated Spinetail die uiteindelijk goed meewerkte en zich mooi liet zien boven in de boom naast Summer Tanager en Black Flowerpiercer. Het golfterrein wat grenst aan een uitgestrekt rietveld bleek de beste plek voor Apolinar's Wren: na 5 minuten hadden we er een die zich goed aan de hele groep liet zien. Bijzonder want het was de eerste in twee maanden – alle vogeltours hadden 'm gemist in oktober en november!

Op naar de volgende plek, de beroemde 'betoverde tuin' met de kolibrie feeders. En het was betoverend, wat een ongelooflijke plek zeg. Deze tuin heeft maar liefst 36 feeders waar continu kolibries op fourageren. Er zijn dus steeds c 80 kolibries – verdeeld over 10 + soorten - te zien. Wij hadden in een uur de volgende: White-bellied en Gorgeted Woodstar, de endemische Indigo-capped Hummingbird, Black-throated Mango, White-vented Plumeleteer, Rufous-tailed en Glistening Green Hummingbird, White-necked Jacobin, Sparkling en Green Violetear en als hoogtepunt een schitterend mannetje en vrouwtje Ruby Topaz. Wat een spektakel! De Indigo-capped Hummingbird was overigens de 5000^e soort van Nollie, van harte! We zakten vervolgens langzaam af naar de Magdalena Vallei, de begroeiing werd steeds tropischer en weelderiger. De soorten veranderden mee en we zagen Yellow-crowned Parrot, Scarlet-fronted Parakeet en de eerste endeem van de vallei, drie prachtige Velvet-fronted Euphonia's. Door wegwerkzaamheden schoot de reis overigens niet echt op maar net voor donker kwamen we aan in het dorpje Victoria (800m boven zeeniveau) waar we overnachten.

Dag 4 – donderdag 5/12   Bellavista Reserve

Op c 15 minuten rijden van ons hotel in Victoria ligt - op ca. 900 m hoogte - een prachtig bosreservaat, het Bellavista Reserve, waar we met het eerste licht stonden. Het had die nacht flink geregend maar de ochtend was prachtig, licht bewolkt en windstil. Enkele lichte mistflarden hingen boven het bos in de vallei. Al snel begonnen de vogels tot leven te komen en bij de start van de trail zagen we al snel een White-mantled Barbet, de eerste endeem was binnen! Langs de trail zagen we vervolgens enkele Sooty Ant-Tanagers (endeem), luidruchtige vogels die in familieverband door het bos trekken. Een poging voor Beautiful Woodpecker mislukte maar leverde wel een hele reeks andere soorten op zoals Colombian Chachalaca, Citron-throated Toucan, Fork-tailed Flycatcher, Black-faced Tanager, Blue en Black-faced Dacnis en Golden-hooded Tanager. Andere soorten hier waren Pale-belleid Hermit en White-bibbed Manakin. Het werd langzaam warmer en de meeste activiteit was verdwenen totdat we aan de weg kwamen voor een welverdiende kop koffie. Black-bellied Wrens zongen een prachtig duet maar lieten zich nauwelijks zien en Amerikaanse zangers waren er in de vorm van Canada, Blackpoll en Bay-breasted Warbler. Leuk! Onderweg naar Rio Claro maakten we nog enkele stops voor Northern Screamer en dat leverde bij de eerste mogelijkheid een leuke verrassing op: twee kleine meisjes zagen ons bij het moeras in de weer met kijkers en camera's en zij hadden ook een vogel gezien die ze ons graag wilde laten zien. Zonder al te hoge verwachtingen lieten we ons de vogel aanwijzen: iets boven een lantaarnpaal zat in een dode stromk een Common Potoo! Op nog geen 10 meter afstand! Well done girls! Na een uitgebreide fotosessie was het tijd om te gaan lunchen. Dit deden we op een mooie plek langs de Rio Magdalena die hier al enorme breed is. Pollo, papas fritas en ensalada (kip, patat en sla) stond er op het menu. Het vogelen ging hier ook gewoon door met Spectacled Parrotlet, Straight-billed Woodcreeper en Prothonotary Warbler. We reden verder langs uitgestrekte moerassen die wel wat weg hadden van de Venezolaanse Llanos dus veel reigers en watervogels. De doelsoort werd uiteindelijk ook gevonden, drie Northern Screamers mooi dicht langs de weg. Andere soorten hier waren Laughing Falcon, Orange-winged Parrot, Blue-and-yellow Macaw, Pied Water-Tyrant, White-headed Marsh Tyrant en Yellow-chinned Spinetail. Prima afsluiting van de dag! Vervolgens was het nog een uur rijden naar de lodge in Rio Claro waar we met donker aankwamen. Het bier smaakte prima. Vandaag in totaal 115 soorten gezien en het totaal van de trip staat op 211. Niet slecht na drie dagen vogelen.

Dag 5 – vrijdag 6/12   Rio Claro

Vandaag was het de hele dag vogelen in Rio Claro, en wat voor een dag was het! Rio Claro is een prachtig natuurreservaat dat de vochtige bossen in de Magdalena Valley beschermt. Het gebied is vernoemd naar de Rio Claro, een snelstromende rivier die door een dal met steile kliffen van met name marmer stroomt. Je kunt hier overigens ook raften en grotten bezoeken. De accommodatie is prachtig gelegen midden in het reservaat (c 300m boven zeeniveau) dus het vogelen begint meteen vanuit je huisje. De paden zijn breed en de vogels zijn over het algemeen goed te zien. Het restaurantdeel ligt op ca. 200 van onze huisjes en toen we terugliepen van het ontbijt zong er een Chestnut-backed Antbird die we al snel prachtig konden zien. Bij het huisje zat al een Western White-tailed Trogon hoog in de boom te roepen en even verderop vond de gids een Barred Puffbird, fijne start van de dag! Gedurende de ochtend bleef de activiteit onverminderd hoog en zagen we onder meer Collared Aracari, Red-rumped en Cinnamon Woodpecker, nog eens twee Barred Puffbirds die zich prachtig lieten fotograferen, Wedge-billed, Northern Barred en Streak-headed Woodcreeper, Ochre-bellied en Panama Flycatcher, Band-backed Wren, Thick-billed Seedfinch en Chestnut-headed Oropendola maar ook White-handed Tamarin en Capuchin Monkeys. Helaas nog geen spoor van de endemische Beautiful Woodpecker. Na de lunch was het wat stiller in het bos en pas aan het einde

van de middag zagen we wat interessantere soorten zoals Bicolored Antbird, Pacific Antwren, Plain Xenops en Grey-cheeked Thrush. Mogelijk had te maken met het mooie weer, de hele dag scheen de zon dus de activiteit in de middag viel een beetje weg. Overigens zaten er vandaag aardig wat Amerikaanse overwinteraars zoals Bay-breasted en Blackpoll Warbler, Red-eyed Vireo en Northern Waterthrush. Vliegenvangers zijn nog altijd frustrerend lastig en ik heb inmiddels al een heel wat foto's van vliegenvangers waar we niet uitkomen....had ik toch maar het passerines boek van Ridgely en Tudor meegenomen, maar ja, die kilo's...Restall (Birds of Northern South America) vind ik qua platen toch iets minder.

Dag 6 – zaterdag 7/12   Rio Claro

Hevige regen, donder en bliksem vannacht en als je onder een golfplaten dak slaapt dan merk je dat snel genoeg...de regen hielt aan tot 9.00h in de ochtend. Omdat we de Oilbird Cave nog niet hadden bezocht leek het een goede zet om die te gaan doen zodra het droog werd, de wandeling erheen duurt ongeveer een uur waarvan je een deel door een mooie bosgebied loopt met misschien wel wat andere soorten. De chauffeur waarschuwde ons dat we wel rekening moesten houden met een klein watertje dat we over moesten steken dus teva's mee! Inmiddels was het droog geworden en liepen we door het open veld in de richting van de Condor Cave. Een mooi half open gebied waar we Lesser Kiskadee, Northern Waterthrush en Grey Seedeater zagen. We vervolgden het pad en toen we bij het bos aankwamen bleek het watertje een snelstromende beek te zijn waar we eigenlijk voortdurend doorheen moesten waden om bij de oilbirds te komen....Onderweg zagen we Cocoa Woodcreeper en Yellow-olive Flycatcher en Olivaceous Flatbill. De grot was echt magisch, het was een grote, brede en hoge opening waar het snelstromende water inliep. Van de buitenkant zag je nog niks maar je hoorde de oilbirds al wel roepen. Om de vogels te zien te krijgen moest je een stuk de grot inlopen - zaklamp mee – waar in evenredigheid de Oilbirds luidruchtiger werden en het licht minder. Eenmaal diep in de grot gingen de zaklampen aan, wat een spektakel! Nooit gedacht dat die Oilbirds ook in het donker zouden vliegen, die zijn eigenlijk best actief overdag. En wat een enorme beesten! De vogels zaten niet zo hoog en de afstand was niet al te groot, ik schat een meter of 20. We namen de tijd om van deze unieke ervaring te genieten. De middag verliep wat minder spectaculair, we liepen een trail nabij onze huisjes waar we nog enkele specialiteiten probeerden. Antioquia Bristle-Tyrant (regio endem) lukte vrij snel maar werd helaas maar kort gezien. Bij Magdalena Antbird ging dat beter hoewel we heel wat geduld nodig hadden om de vogel goed te zien te krijgen. De avond in het restaurant was drukker, het was zaterdagavond en dus kwamen er veel lokalen voor raften, caving enz. Morgen hebben we nog een paar uurtjes in de ochtend om de ontbrekende soorten binnen te halen (Beautiful Woodpecker!), dus hopelijk geen regen

Dag 7 – zondag 8/12   Rio Claro – Medellin – Cauca Valley - Jardin

Er zijn van die soorten die je dagen zoekt en waarvan je het geluid kunt dromen, de voor de Magdalena Valley endemische Beautiful Woodpecker is er zo een. Zoeken in Bellavista en drie dagen in Rio Claro, niks. We hadden nog twee uurtjes voordat we uit het gebied zouden rijden dus wat is de beste strategie? Hier kwam de nieuwe Birdwatching in Colombia gids goed van pas, de beste plek voor Beautiful Woodpecker bleek bij de start van de trail naar de Oilbirds te zijn, waar we gisteren waren dus! Voor zonsopgang waren we ter plaatse maar ook hier leek het er lang op dat het niks zou worden. We liepen langzaam terug naar de bus en plotseling komen er twee spechten aanvliegen die recht boven ons in een boom gingen zitten. Inderdaad, twee Beautiful Woodpeckers, jehaa! Nr 3 en 4 kwamen er ook nog bij (zo gaat dat altijd, je zoekt je een ongeluk en als je 'm eenmaal hebt zijn ze niet weg te slaan). Hele fijne afsluiting dus voor ons bezoek aan Rio Claro, we zijn klaar voor de volgende etappe! En dat was die naar Jardin, een plaatsje op 1700m in de Andes en dé plek voor Yellow-eared Parrot, een soort die bijna uitgestorven was en die in 2001 in het nevelwoud bij Jardin nog een kleine populatie bleek te hebben. Intensieve beschermingsprogramma's hebben er voor gezorgd dat er hier nu enkele honderden individuen rondvliegen. De soort is sterk afhankelijk van zogenaamde Wax Palms en die werden ooit massaal gekapt. Nu wordt er in rap tempo land aangekocht door ProAves (een vogelbeschermingsorganisatie in Colombia) en worden er nestkasten aangebracht. Overigens gaat een deel van de opbrengst van deze BirdingBreaks reis naar ProAves. Onderweg naar Jardin reden we door de Cauca Valley die iets droger is en dat resulteert meteen in een aantal soorten die je weer alleen hier kunt zien: Greyish Piculet, Antioquia Wren, Apical Flycatcher en Bar-crested Antshrike. De laatste twee werden eenvoudig gezien maar de piculet en de wren was andere koek. Olivaceous Piculet reageerde goed op het geluid van de Greyish, maar van de Greyish zelf geen spoor. Maar goed, het was ook maar een korte stop, over een paar dagen moeten we hier weer langs en proberen we het opnieuw, Aankomst in Jardin was laat in de middag en we konden nog net voor donker een White-capped Dipper vinden bij de rivier. We zaten in een hotel aan de Plaza Mayor met een prachtig uitzicht op het plein. De enorme kerk en het plein zelf was vrolijk verlicht met de kerst op komst. Tijdens het lijsten die avond bleek er ook nog een vuurwerkshow te zijn

maar die ging – naast flinke knallen – geheel aan ons voorbij.

Dag 8 – maandag 9/12   Jardin

Om een kans te maken op de Yellow-eared Parrot moet je ervoor zorgen dat je voor het eerste licht op bij de slaappleats bent. Het is ongeveer 1,5h rijden dus dat werd een kort nachtje. Iedereen had er echter zin in en om 4.30h vertrokken we richting de Parrots. Dat lukt overigens niet met een gewone bus want de weg is te slecht dus we gaan met zogenaamde 'Willy's', half open jeeps uit de jaren 60 met een meer dan gemiddelde uitlaatstank, de berg op naar 2700m hoogte. Het was bewolkt maar gelukkig ook droog en we kwamen met het eerste licht op de plek. Even een mooi uitzichtpunt zoeken met goed zicht op de wax palms, we waren er klaar voor! Enkele Rufous-bellied Nighthawks vlogen nog rond en waren best goed te zien. Al na 15 minuten vloog er een groep van 24 Yellow-eared Parrots uit de dichtstbijzijnde wax palm met hoge snelheid van ons af. We konden ze volgen tot ze over een berghelling uit het zicht verdwenen. Wel gezien dus maar ook niet echt bevredigend! Hopelijk krijgen we nog meer kansen. Vlakbij was een huis met hummingbird feeders dus we besloten daar te gaan kijken in de hoop dat er mogelijk nog wat Parrots over zouden komen vliegen. De feeders waren te gek! In een uur zagen we minstens 5 Sword-billed Hummingbirds en verder Collared Inca's, Tourmaline Sunangel, Mountain Velvetbreast en Buff-tailed Coronet. En alle buitengewoon fraai te zien en te fotograferen! We hadden tot het halverwege de middag de tijd om langs de weg te vogelen in het cloudforest. Ook hier weer prachtige bossen met bemoste bomen met bromelia's en orchideeën. Langzaam begon het te regenen en lichte regen werd hevige regen. Toen er ook wolken binnen kwamen drijven was het duidelijk dat we even een pauze moesten nemen. Gelukkig was er een prachtige overdekte veranda waar we konden schuilen. Vanuit hier was er een schitterend uitzicht over de beboste vallei. Prima plek dus om te schuilen en te vogelen. Eigenlijk zagen we hier de meeste soorten met in korte tijd Golden-headed Quetzal, Masked Trogon, Saffron-crowned, Beryl-spangled, Blue-black en Blue-capped Tanagers. De regen bleef echter lang aanhouden zodat we uiteindelijk besloten om met de jeeps naar beneden te gaan. Er was namelijk nog een middagprogramma: bij het dorp bevindt zich een lek van Andean Cock-of-the-Rock die vooral aan het eind van de middag actief is. Rond 1600h kwamen we aan op de plek, het was een stuk bos tegen de rivier. Al snel zagen we 5 prachtige rode mannetjes in een boom. Bij de lek zelf zaten er wel 10! Echt een spektakel! Sommige vogels zaten op maar 6 meter afstand, geen telelenzen nodig...een tamme Andean Motmot (was Highland Motmot) completeerde het geheel. De dag werd in stijl afgesloten met Flame-rumped Tanager, Western Emerald en natuurlijk een heerlijk biertje op de Plaza Mayor van Jardin.

Dag 9 – dinsdag 10/12   Jardin - La Romera

Door het slechte weer van gisteren besloten we om in de ochtend nog een paar uur te vogelen in het nevelwoud. Een goede keuze want het weer was prachtig en de vogels actief. We zagen al snel Rufous Spinetail en het duurde niet lang voor de eerste flock zich aandiende. En het was een flinke! We zagen in een half uur Masked Trogon, Crimson-mantled Woodpecker, Pearled Treerunner, Rufous-crowned Tody-Flycatcher, Green-and-black Fruiteater, Black-billed Peppershrike, Sharpe's Wren, Buff-breasted Mountain-Tanager, Purplish-mantled, Beryl-spangled en Saffron-Crowned Tanager, Capped Conebill, White-sided Flowerpiercer en Citrine Warbler. Echt fantastisch! Het duurde al met al een half uur en de vogels zaten ook vaak dichtbij en op ooghoogte. Vervolgens was het rijden naar Medellin met nog een paar stops onderweg voor wat Cauca specialiteiten. We zagen onder meer Greyish Piculet, Black-striped Sparrow, Golden-crowned Warbler, Antioquia Wren, Slate-headed Tody-Flycatcher en Moustached Puffbird (zag ik helaas als enige van de groep). Overnachting was in een mooi onderkomen aan de rand van Medellin.

Dag 10 – woensdag 11 december   La Romera - Las Tangaras

Vlakbij het hotel was het waterwingebied La Romera dat Medellin van drinkwater voorziet, een prachtig bos op c 1500m hoogte. Yellow-headed Manakin, Stiles's Tapaculo en de prachtige Red-bellied Grackle zijn de doelsoorten. De laatste twee hadden we al snel gevonden (zelfs de tapaculo liet zich aan vrijwel iedereen goed zien), maar de manakin werd alleen gehoord. Maar wat een diversiteit ook hier weer. Colombia verrast elke dag. In een paar uur hadden we ook nog Golden-winged Warbler, Metallic-green Tanager, White-naped Brush-Finch en Black-winged Saltator. Om 900h was het tijd om naar ons volgende avontuur te rijden, Las Tangaras. Het gebied ligt in de zogenaamde Chocó regio en is een van de beste vogelplekken van Colombia. De plek is vernoemd naar de vele endemen die hier voorkomen waaronder zeldzame Tanagers zoals de Gold-ringed en Black-and-Gold Tanager. We kwamen aan in de middag en werden verwelkomd met een heerlijke lunch. Echt ontspannen eten was er niet bij, er stonden namelijk een aantal feeders in de tuin. Andean Emerald, Steely-vented Hummingbird, Purple-throated Woodstar, Empress Brilliant, Brown en Sparkling Violetear en Green-crowned Woodnymph waren vrijwel continu aanwezig. Op het fruit zaten Bay-headed, Palm en Golden Tanagers en Russet-backed Oropendola. En alles was ook nog eens

fantastisch te zien en te fotograferen, leuke start! Het laatste deel van de middag gebruikten we om nog wat te vogelen in het nevelwoud. Met jeeps reden we omhoog en bij het eerste hummingbird feeding station gingen we eruit. Deze feeders stonden opgesteld in het bos en de soortensamenstelling was meteen anders. In een half uur zagen we onder meer Empress Brilliant, Velvet-purple Coronet, Purple-bibbed Whitetip, Violet-tailed Sylph, White-tailed Hillstar, Booted Racket-tail en Brown Inca. En ook hier alles weer ontzettend dichtbij en fantastisch te fotograferen, wat een spektakel. We liepen vervolgens langs de weg naar beneden in de hoop nog wat activiteit mee te pakken maar het werd steeds rustiger. Een mooie bonus was echter een Yellow-breasted Antpitta die vlak langs de weg aan het roepen was. Met wat geduld kreeg vrijwel iedereen de soort te zien, wat een prachtig beest maar ook wat een afsluiting van de dag!

Dag 11 – donderdag 12/12 Las Tangaras

Vandaag is onze enige volledige dag in het nevelwoud van Las Tangaras en er is veel te zien dus we hoopten op goed weer. Om het meeste uit de dag te halen vertrokken we al om 5.00h zodat we rond zonsopgang bij de start van de trail waren (op c 1750m hoogte). En het was gelukkig helder weer! Maar eerst was er ontbijt, door de chauffeurs bereid. Zo kwam het voor dat we met een bak yoghurt aan het kijken waren naar enkele Toucan Barbets! De activiteit kwam vervolgens goed los en binnen een uur hadden we Tyrannine Woodcreeper, Green-and-black Fruiteater, Indigo Flowerpiercer, Glistening Green, Rufous-throated, Silver-throated, Purplish Mantled en Black-and-gold Tanager (endeem en één van de doelsoorten van vandaag), Black-chinned en Blue-winged Mountain-Tanager, Golden-collared Honeycreeper en Three-striped Warbler. De trail die we gaan lopen vandaag gaat van 1750 naar ca. 2200m, een best pittige klim dus. Het is dé plek voor die andere endemische tanager met een mini verspreidingsgebiedje, de Gold-ringed. Het ontbijt was genuttigd, de spullen gepakt dus we waren klaar om te gaan. Juist toen we wilden starten zag Andres een prachtig mannetje Golden-winged Manakin in een Cecropia boom, mooie start! De route ging door prachtig nevelwoud (wat overigens aangekocht is door ProAves). Prachtige en veelzijdige flocks kwamen met regelmaat langs en bevatten onder meer Buffy Tuftedcheek, Red-faced Spinetail, Scaly-throated Foliage-gleaner, Fulvous-dotted Treerunner (algemeen), Spotted Barbtail, Uniform Treehunter, Olive-backed Woodcreeper, Choco Tyrannulet (split van Yellow-faced), Olivaceous Piha en Choco Vireo. Eenmaal bovengekomen was het dus zoeken naar de Gold-ringed Tanager maar deze liet zich gelukkig al binnen 10 minuten zien, weliswaar ver weg boven in een boom, maar de soort was binnen! Even later zag Jan twee vogels op nog geen 10 meter op ooghoogte boven het pad fourageren, wauw! Eigenlijk best makke vogels want even later zaten ze zelfs enkele meters boven ons. Op de terugweg zagen we Chestnut-capped Brush-Finch en een skulkende Olive Finch. Andere soorten die we hier vandaag zagen of hoorden waren Uniform Antshrike, Yellow-breasted en Ochre-breasted Antpitta (beiden gehoord), Alto Pisones, Choco en Narino Tapaculo (alleen Choco gezien). Als afsluiting van de wandeling zaten er in totaal maar liefst zes White-headed Wrens in een open gebied vlakbij de weg, een andere heel fraaie soort. Teruggekomen bij de lodge smaakte de koffie uitstekend en konden we andermaal genieten van de feeders met zoemende kolibries en kleurrijke Tanagers. Het dagtotaal was 113 soorten waarvan we er 40 nog niet eerder hadden gezien deze reis, echt indrukwekkend voor een dag vogelen in het bos! We waren het er over eens dat dit onze beste vogeldag van de reis tot nu toe was, wat een plek! Het totaal voor de trip staat nu overigens op 426 soorten.

Colombia blijft verbazen, de mensen zijn vriendelijk, op geen enkele plek die we bezocht hebben voel je je onveilig, de vogels zijn overdadig aanwezig en iedereen is blij je te zien. Hartverwarmend.

Dag 12 – vrijdag 13/12 Las Tangaras - Minca

Vandaag was voor een groot deel een reisdag. We stonden vroeg op, niet alleen om op tijd op het vliegveld van Medellin te zijn voor de vlucht naar het noordelijk gelegen Santa Marta maar ook om nog een kans te maken voor de endemische Crested Ant-tanager die regelmatig bij de lodge te zien is. Al ruim voordat het licht wordt schijnt ie actief te zijn dus om 5.30h waren we klaar voor de laatste tick bij Las Tangaras (uiteraard een tanager...). Het duurde even maar rond 600h zat ie inderdaad luid roepend in de tuin van de lodge. Kort daarna gaf ie zich over en was ie voor iedereen vrij te zien, prima afsluiting! Vervolgens was het snel vertrekken voor de transfer naar Medellin. Er kwam echter een dikke mist opzetten en na 10 minuten rijden werden we opgehouden omdat er een vrachtwagen overdwars op de weg stond...daar ging de tijdsmarge die we hadden ingebouwd. Wegwerkzaamheden op het hele traject betekende dat we regelmatig vertraging hadden en we even moesten vrezen voor onze vlucht. Het lukte uiteindelijk net aan en 50 minuten voor vertrek van de vlucht waren we bij de incheckbalie....! De vlucht is maar kort (ca. een uur incl taxiën) maar aangekomen in Santa Marta kom je in een heel andere wereld. Het is er warm (c 30 graden) en Santa Marta is een populaire badplaats. Met 4 jeeps gingen we op pad naar onze eerste bestemming, de plek van de Chestnut-winged Chachalaca, een endeem. Het was eigenlijk een nietszeggende plek, een half open gebied met

Cecropia's en bananenplantages maar al binnen 10 minuten hadden we 4 vogels. Heel fijn! Het ging hier ook snel met nieuwe soorten voor de lijst en in een half uur zagen we Russet-throated Puffbird, Yellow Oriole, Brown-throated Parakeet en Black-crested Antshrike. Vervolgens was het nog een uur naar Minca, op 650 m hoogte aan de voet van de Sta Marta mountains of de 'Sierra Nevada de Santa Marta' zoals het officieel heet. De volgende dagen staan in het teken van de 19 endemen die dit gebied rijk is, de grootste concentratie endemen in Zuid-Amerika (Beckers et al, 2013).

Dag 13 – zaterdag 14/12 Santa Marta Mountains (Minca naar El Dorado)

Kolibries zijn er vroeg bij, het is nog maar nauwelijks licht of het is al een drukte van jewelste bij de hummingbird feeders. Met een koffie bij de hand dus even checken of er nog wat nieuws bij zat. Het meeste hadden we al gezien hoewel de aantallen White-necked Jacobins hier indrukwekkend waren. De eerste uren gingen we vogelen in het wat lager gelegen deel van de Santa Marta Mountains. In de tuin begon het meteen goed met een fraaie Keel-billed Toucan en Whooping Motmot (split van Blue-crowned). In de weelderige begroeiing langs de weg was er ook volop activiteit, zeker toen Andres een Ferruginous Pygmy Owl nafloot. In een mum van tijd zaten er tientallen boze zangvogels boven ons hoofd! Purple Honeycreeper, Golden-faced Tyrannulet, Pearly-vented Tody-Tyrant, Bran-colored Flycatcher, Lesser Goldfinch, Rufous-capped Warbler, Golden-fronted Greenlet, Coppery Emerald, American Redstart, Tennessee Warbler en Golden-winged Sparrow zochten tevergeefs naar het gevaar. Vervolgens reden we in de jeeps naar het hoger gelegen El Dorado. Die jeeps zijn geen overbodige luxe, het was soms alsof je door een droge stenige rivierbedding reed. Natuurlijk maakten we stops onderweg want de hele route gaat door prachtige bossen en de endemen zitten netjes verspreid over de hoogte. De eerste stop was voor Santa Marta Foliage-Gleaner die we binnen 5 minuten hadden, dat begon goed! De volgende stop was voor Blossomcrown, een endemische kolibrie met een mooi oranje petje. De beste plek was een klein winkeltje langs de weg en inderdaad kwam ie daar even snel foerageren op de vele bloemen, dat ging dus ook goed. Na de middag arriveerden we bij de lodge waar we meteen aan konden schuiven voor de lunch. Wat een schitterende plek! Vanuit het restaurant gedeelte kijk je zo naar Santa Marta (30 km verderop) en dus naar zee. En ook hier weer feeders waar we onze ogen niet vanaf konden houden. Al snel kwam er een White-tailed Starfrontlet langs, net als enkele Santa Marta Brush-Finches, beide ook endemen. Andere soorten hier waren Violet-crowned Woodnymph (talrijk), Green en Sparkling Violetear maar ook Blue-naped Chlorophonia. Een wandeling naar een uitkijkpunt liep door schitterend bos met zwaar bemoste takken en vele bromelia's. Naast het pad zaten Yellow-crowned Whitestart en Rusty-faced (endeem) en Streak-capped Spinetails. Terug bij de lodge zat er een paartje Black-throated Tody-Tyrants, erg blij mee! Zo'n soort die je al 20 jaar in je boek ziet staan....Vlak voor het donker werd konden we vanaf het balkon van de lodge nog een Sierra Nevada Brush-Finch (was Colombian Brush Finch) ontwaren, natuurlijk ook een endeem. Het eten en het bier smaakten vervolgens weer goed.

Dag 14 – zondag 15 december   El Dorado Bird Reserve

Om de Santa Marta Parakeet te zien te krijgen moet je op tijd (lees: met zonsopgang) op de goede plek zijn, en die ligt op ongeveer 2600m hoogte, een stuk van de lodge vandaan dus. Sterker nog, het is 1,5 uur rijden, over een vergelijkbaar slecht pad als gisteren. Vroeg op dus! Het was gelukkig helder weer en bij aankomst zat er al meteen een groep van een stuk of 20 in een Eucalyptus boom, die is binnen! Maar binnen een half uur waren ze ook al verdwenen dus het was geen overbodige luxe dat vroege opstaan. Om de soort te ondersteunen zijn er door ProAves nestkasten opgehangen die overigens ook werden gebruikt door Scarlet-fronted Parakeets. Niet helemaal de bedoeling. Het pad naar de antennes ging door mooi bos en al snel zagen we Santa Marta Warbler, Santa Marta Mountain-tanager en Santa Marta Sabrewing, weer drie endemen. Een White-tipped Quetzal zat even mooi in een Cecropia en twee Plushcaps deden zich tegoed aan de bamboe. We probeerden Santa Marta Bush-Tyrant maar die liet zich niet zien. Een smalle trail door de bamboe liep onder de weg door en hier hoorden we Brown-rumped Tapaculo, Santa Marta Antpitta en Santa Marta Bush-Tyrant maar alleen de tapaculo liet zich even kort zien. We reden langzaam weer terug naar de lodge met onderweg een aantal stops maar dat leverde niets spectaculairs op. Terug bij de lodge konden we opnieuw genieten van banaan-etende Blue-naped Chlorophonia's, Tennessee Warblers en Bay-headed Tanagers. Even later kwam Andres de trap af rennen om te melden dat er Black-fronted Wood-Quails naast de lodge zaten. En inderdaad, een groep van maar liefst 11 vogels zat bij een kleine voederplek en waren ontzettend fraai te zien en te fotograferen, wauw! Gisteren nog naar gezocht toen we ze hoorden roepen bij de lodge. Na de lunch besloten we een stukje de weg naar beneden te wandelen maar al snel begon het te regenen en binnen een half uur stonden we al weer binnen. Niet erg want vanaf het overdekte balkon van de lodge heb je uitzicht over alle feeders. Bij de tweede poging hoorden we langs de weg de hoge fluittoon van Golden-breasted Fruiteater waarvan we even later een paartje zagen, geen endeem maar wel een van de doelsoorten hier. Je krijgt er

trouwens wel nekpijn van, die beesten zitten echt recht boven je hoofd. Bij de lodge werden verder nog Santa Marta Toucanet (split van Emerald), Black-hooded Thrush en Black-chested Jay gezien. En zo was het opnieuw genieten van een prachtige dag op een fantastische locatie!

Dag 15 – maandag 16/12   El Dorado – Minca

De ochtenden zijn natuurlijk op elke plek de beste tijd van de dag dus breng je die door? Vanochtend in ieder geval bij El Dorado lodge! Omdat we vandaag vertrokken naar het lager gelegen Minca hadden we nog een uurtje om hier te vogelen, en dat leverde toch nog wat soorten op: Santa Marta Toucanet (nu door iedereen gezien), Black-hooded Thrush (idem), Black-capped en Blue-capped Tanager en natuurlijk weer een heel aantal Blue-naped Chlorophonia's op de feeders. Een Golden-bellied Grosbeak zong, maar liet zich niet zien. Vervolgens reden we langzaam naar beneden om de resterende Santa Marta endemen op te rollen. Als eerste reden we naar een 'stake-out' voor Santa Marta Woodstar, een paar kale takken in de verte waar ie schijnbaar regelmatig terugkeerde. Half uur gewacht maar niks dus een deel van de groep ging naar beneden lopen. Walkie- talkie mee om elkaar op de hoogte te houden. De groep die ging lopen had al snel een wat vluchtige waarneming van een vrouwtje en even later werd er eentje gezien bij de oorspronkelijke plek....wat te doen? Teruglopen en hopen dat ie daar terugkeert? Dat werd 't inderdaad maar 20 minuten later nog steeds niks. Dus een nieuwe poging om te gaan lopen. Tien minuten later (en een heel aantal meters verder) werd ie boven weer gezien maar we besloten om niet terug te lopen, de kans dat ie er nog zat leek klein. Toen iedereen weer bij elkaar was bij La Ye begrepen we dat het ging om een paartje wat redelijk stabiel ter plaatse was. Dat deden een paar deelnemers en mijzelf besluiten toch even snel heen en weer te rijden en inderdaad, binnen een minuutje zat er een paartje Santa Marta Woodstars in een paar kale takken in een boom, niet dichtbij maar prima te zien, gaaf! Snel terug naar de groep die op dat moment een 'fruiting tree' hadden met een heel aantal lijsters. In een kwartiertje zagen we Yellow-legged, Black-hooded, White-necked en Pale-breasted Thrush, niet slecht! Black-headed Tanager en Black-chested Jay zaten er eveneens. We zakten verder af naar de plek voor Santa Marta Antbird, een recente split van Long-tailed. Het is een bamboe specialist die zich moeilijk laat zien maar we hoorden er al snel een. De vogel te zien krijgen was echter een ander verhaal...tegelijktijd kregen we andere voertuigen omdat een andere groep de 4x4 jeeps nodig hadden. Door de chauffeurs werd de bagage overgeheveld en het kostte wat moeite om er zeker van te zijn dat alle bagage ook daadwerkelijk over was in de juiste voertuigen. De volgende stops onderweg naar Minca leverden nog een vluchtige Venezuelan Tyrannulet, een roepende Rusty-breasted Antpitta en een Yellow-throated Vireo op. Een wandeling na de lunch ging door half open gebied met een prachtig uitzicht over Santa Marta en de kust. Het was ook een vruchtbare wandeling met Black-backed Antshrike en Black-crowned Tityra. Van de andere groep vogelaars hoorden we dat er een Black-and-white Owl zat op ca. 5 minuten rijden van het hotel dus de late middag werd hieraan besteed. De vogel zou zich bevinden in een grote bamboe en werd uiteindelijk iets verderop gevonden.....door een van onze chauffeurs! Schitterende vogel die zich al poetsend en strekkend mooi liet zien totdat ie er in de schemer vandoor ging. Heel gaaf! Terug in het hotel bij Minca bleek de elektriciteit uitgevallen te zijn, dineren deden we dus heel romantisch met kaarsjes. We maakten ons ook klaar voor de volgende etappe want het woestijnlandschap van Guajira stond op het programma voor de volgende dag.

Dag 16 – dinsdag 17/12   El Dorado – Riohacha

We hadden de jeeps achter ons gelaten en met een grote personenbus reden we naar het Nationale Parc Los Flamencos nabij Riohacha in provincie Guajira. Onderweg pikten we onze lokale gids op en om half zeven nuttigden we ons ontbijt in een totaal nieuwe omgeving: cactussen, doornige struiken en zand, maar ook veel water. Mooi nieuw biotoop! Tijdens het ontbijt werd er al van alles gezien zoals Bare-eyed Pigeon, Grey Kingbird en steltlopers als Semipalmated Sandpiper en Hudsonian Whimbrel. Eenmaal op de trails in de lage begroeiing hoorden en zagen we een hele lijst nieuwe soorten met onder meer White-whiskered Spinetail, Pileated Finch, Vermillion Cardinal, Pale-eyed Tody-Tyrant, Pale-tipped en Yellow Tyrannulet, Brown-crested en Northern Scrub Flycatcher, White-fringed Antwren, Scrub Greenlet en een aantal overwinterende Prothonotary Warblers. Met name de imitatie van een Ferruginous Pygmy Owl van Andres trok veel bekijks van boze kleine zangertjes. Hoewel het bewolkt was werd het snel warmer maar op een andere trail wisten we nog net Orinocon Saltator en de schitterende Chestnut Piculet te vinden, te gekke soort en best mak ook. Watervogels en steltlopers zaten er ook en bij de monding van een kleine rivier stonden honderden meeuwen, sterns en steltlopers. Het waren voornamelijk Laughing Gulls, Caspian, Royal en Cabott's Terns (split van Grote Stern), Black Skimmers, een Grote en een Kleine Mantelmeeuw (beiden schaars hier) en verder Semipalmated Plover, Semipalmated, Western en Least Sandpiper, Willet, Greater en Lesser Yellowlegs en enkele Spotted Sandpipers. Na een zeer productieve ochtend werd het tijd voor een korte siësta in het hotel. Een deelnemer maakte van de tijd gebruik om een wandeling te maken in de omgeving. Het hotel lag aan zee en bij een van de pieren had hij een zwaluw gefotografeerd waar niet meteen een naam aan kon worden gegeven. Het leek op een White-winged Swallow maar dan zonder

het wit in de vleugel en met een afgeronde (niet gevorkte) staart. Met de groep dus eerst dat even checken! De vogels vlogen aan het einde van de pier boven zee en leken nog het meest op onze Huiszwaluw maar dan met een afgeronde staart en een aanzet tot een lichte halsband, in de boeken tot op het moment van schrijven nog geen eenduidige determinatie...maar we hebben de foto's nog. 's Middags deden we het rustig aan met wat steltloperplekken maar geen spectaculaire nieuwe soorten.

Dag 17 – woensdag 18/12   Guajira – Bogota

De laatste ochtend in Los Flamencos dus waar zullen we ons op richten? We misten nog Glaucous Tanager, Tocuyo Sparrow en Trinidad Euphonia. We probeerden een ander pad dat grensde aan half open gebied. Veel vogels hier! De uilimitatie deed ook hier zijn werk met in bomen rondom ons al snel Chestnut Piculet, Tennessee en Yellow Warbler, Summer Tanager, Northern Scrub en Brown-crested Flycatcher en Russet-throated Barbet. Een valk die in de verte in een boom zat bleek een Aplomado Falcon te zijn, leuk! Andres speelde vervolgens het geluid af van Trinidad Euphonia, iets wat een deelnemer al gehoord had, en na een minuut of vijf zat ie goed zichtbaar in bomen voor ons, dat is alvast een leuke toevoeging! De tijd begon te dringen - we vlogen vandaag naar Bogota – en we bezochten nog een laatste plek. Ook hier geen tanager of sparrow maar wel een Sapphire-throated Hummingbird en een paar prachtige Vermillion Cardinals. De vlucht naar Bogota verliep vervolgens prima en in Bogota konden we even bijkomen in het hotel, lijsten bijwerken en voorbereiden om onze vlucht terug naar Nederland, morgen is namelijk al de laatste dag. We hadden in Riohancha afscheid genomen van Andres en hadden morgen nog een laatste ochtend in Laguna el Tabacal op c 1,5h van Bogota. We vlogen aan het begin van de avond zodat we best nog wat tijd hadden om daar te vogelen.

Dag 18 en 19 – donderdag/ vrijdag 19 en 20/12   Laguna el Tabacal – Bogota - Amsterdam

Laguna El Tabacal ligt op ca. 1200m hoogte aan de voet van de oostelijke Andes aan de kant van de Magdalena Vallei. Een mooi stuk tropisch bos dat grenst aan het wat drogere bos van de Cauca Vallei. Op de parkeerplaats was het meteen druk met Bar-crested Antshrike, Forest Elaenia, Blue-necked en Crimson-backed Tanager, Saffron Finch en Thick-billed Euphonia. De trails naar en langs het kleine kratermeer waren mooi aangelegd en voerde langs hoge bamboe en dichte tropische begroeiing. Specialiteiten van het gebied zijn onder meer Rusty-breasted Antpitta, Andean Immaculate Antbird, Rosy Thrush-Tanager en Black-headed Brush-Finch. Bij het meertje zaten Neotropical Cormorant, Bare-faced Ibis en Green en Ringed Kingfisher. We zagen enkele White-bearded Manakins (hier met een wat gelige kraag), Ochre-bellied Flycatcher, Plain Antvireo en White-winged Becard. Op een smalle trail door dichtere begroeiing vonden we Dusky Antbird (erg lastig te zien) en een fraai vrouwtje Andean Immaculate Antbird wat even open en bloot over het pad hipte. Onderweg terug naar de bus zag een deelnemer plotseling een Rosy Thrush-Tanager zitten, gewoon op de grond langs het pad, wat een fantastisch beest en ook goed gevonden! De vogel zat iets verscholen en helaas lukte het niet iedereen de vogel te zien te krijgen. De tijd begon echter te dringen en we moesten terug naar de bus. We maakten nog wat stops onderweg en zagen Spectacled Parrotlet, Streak-headed Woodcreeper, Scrub Tanager en Buff-rumped en Canada Warbler maar helaas niet de gehoopte Red-billed Scythebill. Terug in Bogota was het douchen, koffers pakken en naar het vliegveld waar we afscheid namen van een prachtig land. De vlucht terug naar Nederland verliep soepel en de volgende dag was iedereen weer veilig en gezond terug en een reiservaring en een hoop nieuwe soorten rijker.

De reis eindigde met het indrukwekkende aantal van 580 soorten. Met dank aan alle deelnemers en de lokale gids

Laurens Steijn, 27 december 2013

terugblik

Dit was de eerste reis van BirdingBreaks.nl naar Colombia, het meest soortenrijke land ter wereld. Colombia is tegenwoordig (voor het grootste deel) veilig om in te reizen en dat is goed nieuws. Ecotoerisme levert namelijk een directe bijdrage aan natuurbehoud. BirdingBreaks.nl werkt in Colombia samen met ProAves, een vogelbeschermingsorganisatie die land aankoopt om vogels te beschermen. Door mee op reis te gaan steunt u ProAves in het opkopen van land en andere beschermingsacties die voor veel vogelsoorten van Colombia van belang zijn. Meer informatie is te vinden op www.proaves.org. In december 2014 reist BirdingBreaks.nl weer naar Colombia, zie ook <http://www.birdingbreaks.nl/reizen/reizen.php?lang=nl&id=387>. Leden van Dutch Birding ontvangen een korting van EUR 75,- op de reissom.